

SPECYFIKACJE TECHNICZNE WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

ST – I – 02.03. INSTALACJE ELEKTRYCZNE

Roboty w zakresie instalacji elektrycznych wewnętrznych CPV 45311200-2

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
2. MATERIAŁY	2
3. SPRZĘT	3
4. TRANSPORT	3
5. WYKONANIE ROBÓT	3
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT	4
7. OBMAR ROBÓT	5
8. ODBIÓR ROBÓT	5
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI	6
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	7

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej.

Przedmiotem Specyfikacji Technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru instalacji elektrycznej w remontowanych pomieszczeniach biurowych w Starostwie Powiatowym w Łęborgu przy ul. Czołgistów

1.2. Zakres stosowania specyfikacji technicznej

Specyfikacja Techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zleceniach i realizacji robót wymienionych w pkt 1.1.

1.3. Zakres robót objętych ST.

Ustalenia zawarte w niniejszej ST dotyczą prowadzenia robót elektrycznych i obejmują wykonanie kompletnej instalacji elektrycznej w remontowanych pomieszczeniach biurowych w Starostwie Powiatowym w Łęborgu.

Zakres obejmuje :

- Zasilania i rozdziału energii elektrycznej
- Oświetlenia podstawowego i gniazd wtyczkowych
- Demontaże i przebudowa istniejącej instalacji elektrycznej.

1.4. Określenia podstawowe.

1.4.1. Trasowanie - wyznaczenie trasy przebiegu przewodów i miejsc punktów gniazd, wyłączników, opraw itp.

1.4.2. Rury instalacyjne - rury stalowe lub z tworzyw sztucznych układanych po wierzchu lub w podłożu.

1.4.3 Kanały i korytka instalacyjne z tworzyw sztucznych układane po wierzchu lub w podłożu

1.4.3. Podłoże – mur, tynk, beton na których układane są instalacje i przewody.

1.4.4. Punkt oświetleniowy - oprawa oświetleniowa jarzeniowa lub żarowa.

2. MATERIAŁY

Ogólne wymagania dotyczące materiałów podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt 2.

2.1. Oprawy oświetleniowe

Oświetlenie pomieszczeń wykonać należy opawami zgodnie z planami dokumentacji projektowej.

2.2. Przewody instalacji elektrycznej

Całość instalacji elektrycznej wykonać przewodami YDY, YDYP, o przekrojach wg dokumentacji technicznej branża elektryczna oraz kablami telekomunikacyjnymi YTLY o różnym przekroju żył wg opracowania projektu wykonawczego.

3. SPRZĘT

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt.3

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu.

Wykonawca powinien używać tylko takiego sprzętu i narzędzi, które gwarantują właściwą realizację robót. Sprzęt musi być zaakceptowany przez inżyniera budowy lub inspektora nadzoru. Wykonawca powinien wykazać się możliwością korzystania z następujących maszyn narzędzi i sprzętu:

- typowych podestów lub rusztowań,
- narzędzi podręcznych ,
- aparatury pomiarowej i atestującej.

Do obsługi sprzętu powinni być zatrudnieni pracownicy posiadający odpowiednie kwalifikacje i staż pracy.

4. TRANSPORT

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 4.

4.1 Transport materiałów

Do transportu materiałów należy użyć następujących środków transportowych:

- samochodu dostawczego,
- palet i opakowań do przewożenia sprzętu specjalistycznego oraz przewodów i kabli.

Na środkach transportu przewożone materiały i elementy powinny być zabezpieczone przed ich przemieszczeniem, układane zgodnie z warunkami transportu wydanymi przez wytwórców dla poszczególnych elementów.

5. WYKONANIE ROBÓT

Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 5.

5.1. Trasowanie - należy wykonać uwzględniając konstrukcję budynku oraz zapewniając bezkolizyjność z innymi instalacjami. Wskazane jest aby trasa przewodów i rur instalacyjnych przebiegała w liniach poziomych i pionowych.

5.2. Bruzdy - dostosować do średnicy rur, aby w przypadku układania dwóch, więcej rur, odstępy między nimi wynosiły nie mniej niż 5 mm.

5.3. Wykonanie tablic - wykonać zgodnie z rysunkami szczegółowymi Dokumentacji projektowej i zamontować zgodnie z jej zaleceniami.

5.4. Wykonanie stanowisk zespołów gniazd wtyczkowych - wykonać zgodnie z rysunkami szczegółowymi Dokumentacji projektowej i zamontować zgodnie z jej zaleceniami .

5.5. Instalacja oświetlenia i gniazd wtykowych 230V

- wykonać przewodami YDY o przekroju żył $3 \times 1,5\text{mm}^2 - 750\text{ V}$, YDYp $3 \times 2,5\text{mm}^2$, YDY $5 \times 1,5\text{mm}^2$, DYc 750V $2,5\text{ mm}^2$ oraz DYc 750V 4mm^2 ułożonymi p/t lub w kanałach instalacyjnych. Przewody wprowadzone do puszek powinny mieć nadmiar długości niezbędny do wykonania połączeń. Przewód neutralny powinien być nieco dłuższy od przewodów fazowych. Zagięcia i łuki w płaszczyźnie przewodu powinny być łagodne. Puszki należy osadzić na ścianach w sposób trwały i po zamontowaniu przykryć pokrywkami montażowymi.

5.6. Montaż osprzętu, opraw oświetleniowych i aparatów elektrycznych

- gniazda wtyczkowe i łączniki należy mocować do podłoża w sposób trwały do typowych puszek w zależności od podłoża (podłoże murowe p/t, koryta i listwy instalacyjne puszki osprzętowe lub na specjalnych adapterach)
- oprawy oświetleniowe i aparaty montować zgodnie z Dokumentacją projektową.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Ogólne wymagania dotyczące kontroli jakości podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 6.

6.1. Próby montażowe

Po zakończeniu robót należy przeprowadzić próby montażowe obejmujące badania i pomiary:

- pomiar rezystancji izolacji należy wykonać dla każdego obwodu oddzielnie od strony zasilania; pomiar należy dokonać induktem 500 V lub 1000 V; rezystancja izolacji z przewodem neutralnym lub uziemiającym dla instalacji 230 V nie może być mniejsza niż $0,25\text{ M}\Omega$
- pomiar rezystancji izolacji odbiorników należy wykonać induktem 500 V i nie może być mniejszy od $1,0\text{ M}\Omega$

- pomiar skuteczności ochrony od porażenia prądem elektrycznym wykonać typowym miernikiem do sprawdzania pętli zwarcia oraz miernikiem do badania wyłączników różnicowo-prądowych.

- pomiar wartości rezystancji uziemienia mierzyć typowym miernikiem do badania uziomów na poszczególnych wypustach określonych zaciskami probierczymi .Wartość rezystancji nie powinna być większa od 10Ω

 Z prób montażowych należy sporządzić protokoły pomiarowe i załączyć do dokumentacji powykonawczej.

6.2. Po pozytywnym zakończeniu wszystkich badań i pomiarów objętych próbami montażowymi należy załączyć instalacje pod napięcie i sprawdzić czy:

- punkty świetlne są załączone zgodnie z założonym programem,
- w gniazdach wtyczkowych przewody są dokładnie dołączone do właściwych zacisków

7. OBMIAR ROBÓT

Ogólne wymagania dotyczące obmiaru robót podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 7.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne wymagania dotyczące obmiaru robót podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 8.

8.1. Odbiory międzyoperacyjne

Odbiory międzyoperacyjne powinien przeprowadzić organ nadzoru Wykonawcy.

Odbiorom tym powinny podlegać:

- osadzone konstrukcje wsporcze. oprawy oświetleniowe
- ułożone rury, listwy, korytka przed wciągnięciem przewodów
- instalacja przed załączeniem pod napięciem

8.2. Odbiory częściowe dotyczą robót ulegających zakryciu.

Odbiorowi częściowemu podlegają wszystkie rodzaje instalacji układanych p/t przed ułożeniem tynków oraz wykopy dla instalacji odgromowych i kablowych .Należy przed zatynkowaniem wykonać oględziny zewnętrzne tras przewodów . W tym celu sprawdzić czy przewody są właściwie umocowane do podłoża i czy zapewniona jest właściwa głębokość ułożonych przewodów w stosunku do grubości tynku. Dopuszcza się grubość warstwy tynku pokrywającej

przewody 5mm. Należy zachować odległości przewodów w poziomych odcinkach instalacji od rur instalacji wodnych i gazowych . Dla instalacji gazowej przy gazie cięższym od powietrza przewody elektryczne winny być ułożone powyżej rury gazowej 0.1m , a przy gazie lżejszym od powietrza poniżej rury 0.1m .Przed zatynkowaniem ; w instalacji elektrycznej sprawdzić ciągłość i stan izolacji przewodów .

8.3. Odbiór końcowy

- Do odbioru końcowego wykonanych robót Wykonawca powinien przedłożyć:
- aktualną dokumentację powykonawczą
- protokoły skuteczności ochrony przeciwporażeniowej i pomiary izolacji
- oświadczenie Wykonawcy o zakończeniu robót i gotowości instalacji do eksploatacji
- Świadectwa jakości i certyfikaty na zabudowane materiały i urządzenia

8.4. Komisja odbioru końcowego:

- bada aktualność i kompletność dokumentacji powykonawczej
- bada protokoły odbiorców częściowych i sprawdza usunięcie usterek
- bada zaświadczenia o jakości materiałów i urządzeń oraz przedstawia ewentualne wnioski i uwagi
- bada i akceptuje protokoły prób montażowych
- dokonuje prób i odbioru instalacji włączonej pod napięcie
- ustala okres i warunki wstępnej eksploatacji instalacji
- spisuje protokół odbiorczy

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Ogólne zasady dotyczące płatności za wykonane roboty podano w ST – A – 00.00. „Wymagania ogólne” pkt. 9.

9.1. Cena wykonania robót obejmuje:

- wytyczenie trasy przewodów, rur i punktów osprzętu
- dostarczenie materiałów do miejsca wbudowania
- przygotowanie tras pod przewody i osprzęt
- montaż na gotowym podłożu tablicy
- montaż na gotowym podłożu koryt listew instalacyjnych
- montaż rur
- wciągnięcie przewodu do rur
- montaż wyłączników
- montaż gniazd wtyczkowych 230 V,

- montaż puszek instalacyjnych
- układanie przewodów
- montaż opraw
- badanie obwodów
- badanie skuteczności ochrony
- sporządzenie inwentaryzacji powykonawczej

9.2. Wykonanie robót instalacji obejmuje: ilości wg przedmiaru robót

Wykonać prace instalacyjne zgodnie z przedmiarem robót instalacji elektrycznych. Materiał zgodny z przedmiarem instalacji elektrycznych.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Normy

Wykaz polskich norm do obowiązkowego stosowania dotyczących Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Normy dotyczące instalacji elektroenergetycznych

Oznaczenie normy	Tytuł normy
PN-IEC 60364-1:2000	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Zakres przedmiot i wymagania podstawowe.
PN-IEC 60364-4-41:2000	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przeciwporażeniowa.
PN-IEC 60364-4-42:1999	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed skutkami oddziaływania cieplnego,
PN-IEC 60364-4-43:1999	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed prądem przetężeniowym.
PN-IEC 60364-4-45:1999	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed obniżeniem napięcia.
PN-IEC 60364-4-47:1999	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo. Zastosowanie środków ochrony zapewniającej bezpieczeństwo. Postanowienia ogólne. Środki ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym.
PN-IEC 60364-4-482:1999	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona zapewniająca bezpieczeństwo. Dobór środków ochrony w zależności od wpływów zewnętrznych. Ochrona przeciwpożarowa.
PN-IEC 60364-5-52	Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Oprzewodowanie.
P-IEC 34-5:1998	Maszyny elektryczne wirujące. Klasyfikacja stopni ochrony zapewnianych przez osłony maszyn elektrycznych wirujących.
PN-IEC 309-1+AC: 1996	Gniazda wtyczkowe i wtyczki do instalacji przemysłowych. Wymagania ogólne.
PN-EN 60335-1:1999	Bezpieczeństwo elektrycznych przewodów do użytku domowego i podobnego. Wymagania ogólne.
PN-IEC 65:1998	Wymagania bezpieczeństwa użytkowania elektronicznego sprzętu powszechnego użytku zasilanego z sieci
PN-89/E-05028	Barwy wskaźników świetlnych i przycisków.
PN-88/E-08501	Urządzenia elektryczne. Tablice i znaki bezpieczeństwa.
PN-92/E-08106	Stopnie ochrony zapewniane przez obudowy.
PN-90/E-052023	Oznaczenia identyfikacyjne przewodów elektrycznych barwami lub cyframi.
PN-74/E-06074	Zespoły bezpiecznikowe bezpieczne. Ogólne wymagania.
PN-EN 12464-1:2004	Światło i oświetlenie miejsc pracy.
PN-IEC 61024-1-2:2002	Ochrona odgromowa obiektów budowlanych

Opracował: